

ΔΙΜΗΝΙ  
DIMINI

ΜΑΓΝΗΣΙΑ / MAGNESIA



Ο νεολιθικός οικισμός του Διμηνίου βρίσκεται πάνω σε χαμηλό λόφο, σε απόσταση 5 χλμ. από τον Βόλο, στις βορειοδυτικές παρυφές του σημερινού χωριού Διμήνι. Κατοικήθηκε από το τέλος της 5ης χιλιετίας μέχρι το τέλος της χαλκοκρατίας, όπως έδειξε η πρόσφατη ανασκαφική έρευνα. Ανασκαφές στον οικισμό έγιναν κυρίως στις αρχές του αιώνα μας από τους αρχαιολόγους Β. Στάη και Χρ. Τσούντα (1901-1903) και συνεχίστηκαν αργότερα (1974-1977) από τον καθηγητή Γ. Χουρμουζιάδη.

### ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ

Το Διμήνι είναι ένας μεγάλος και καλά οργανωμένος οικισμός, που κατοικήθηκε για πρώτη φορά στη νεότερη νεολιθική (τέλος 5ης χιλιετίας). Οι κάτοικοί του υπολογίζονται σε 200 ή 300 το πολύ άτομα.

Τα αρχιτεκτονικά λείψανα που εκτείνονται πάνω στον λόφο, σε έκταση όχι μεγαλύτερη από 30 στρέμματα, μάς δίνουν την εικόνα μιας οργανωμένης νεολιθικής κοινότητας που παρουσιάζει στο Διμήνι ένα μοναδικό αρχιτεκτονικό στοιχείο: τους έξι λιθόκτιστους περιβόλους, που είχαν κατασκευαστεί γύρω γύρω από τον οικισμό κατά ζεύγη. Οι δύο πρώτοι ορίζουν την κεντρική αυλή-πλατεία και ταυτόχρονα χρησιμεύουν ως αναλημματικοί τοίχοι όπου στηρίζονται τα σπίτια της κεντρικής αυλής. Όλα τα σπίτια βρίσκονται γύρω από την κεντρική αυλή ή στον χώρο που δημιουργείται ανάμεσα από τα ζεύγη των περιβόλων. Τα σπίτια του οικισμού είναι μεγάλα και έχουν βοηθητικά παράπλευρα κτίσματα που αφήνουν ανάμεσά τους αστέγαστο χώρο για κοινόχρηστη αυλή.

Στα ευρήματα των ανασκαφών περιλαμβάνονται πολλά λίθινα και οστέινα εργαλεία, άφθονη κεραμική, καθώς επίσης ειδώλια και κοσμήματα. Η κεραμική έδωσε διακοσμημένα αγγεία που έχουν συνήθως ανοιχτόχρωμη επιφάνεια και διακόσμηση με σκούρο χρώμα που καλύπτει όλη την επιφάνεια του αγγείου μέσα και έξω. Πλούσια σε αριθμό και ποικιλία τύπων είναι τα εργαλεία που είχαν κατασκευαστεί από πέτρα, κόκαλο ή πηλό, τα ειδώλια και τα κοσμήματα.

Στην αρχή της 3ης χιλιετίας το Διμήνι εγκαταλείπεται και μόνο μία αγροκία – το μέγαρο της κεντρικής αυλής – ήταν σε χρήση από μια μεγάλη γεωργικοκτηνοτροφική οικογένεια.

### ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ - ΙΩΛΚΟΣ

Το 1980, στα ΝΑ. του λόφου με τα νεολιθικά λείψανα, στην πεδιάδα προς τη μεριά της θάλασσας, σε μια έκταση μεγαλύτερη από 100 στρέμματα, αποκαλύφθηκε σημαντικός μυκηναϊκός οικισμός. Η πόλη αυτή, σύμφωνα με νεότερες απόψεις, ταυτίζεται με τη μυκηναϊκή Ιωλκό.

Από τον οικισμό αυτό μέχρι σήμερα έχουν αποκαλυφθεί πέντε ανεξάρτητες ιδιωτικές μυκηναϊκές οικίες, στον τύπο του μεγάρου, δεξιά και αριστερά από ένα φαρδύ δρόμο, με ενιαίο προσανατολισμό, καθώς και τρεις άλλες παρόμοιες οικίες λίγο μακρύτερα από τις πρώτες. Στα όρια του οικισμού αποκαλύφθηκε ένας ιδιαίτερα μεγάλος κεραμικός κλίβανος και ένα άλλο εργαστήριο.

Το κέντρο του οικισμού ασφαλώς βρίσκεται πάνω στον λόφο με τα νεολιθικά λείψανα, όπου σώζονται τα θεμέλια ενός μεγάλου μυκηναϊκού μεγάρου, στη νοτιοδυτική άκρη της κεντρικής αυλής, σε θέση ηγεμονική με πλήρη εποπτεία του Παγασητικού κόλπου.

Στους βασιλείς της Ιωλκού μπορούν σήμερα να αποδοθούν, χωρίς καμιά αμφιβολία, οι δύο θολωτοί τάφοι που βρέθηκαν στο Διμήνι στις αρχές του 20ού αιώνα.

Οι πρόσφατες ανασκαφές έδειξαν ότι το Διμήνι δεν εγκαταλείφθηκε στο τέλος της νεότερης νεολιθικής, αλλά κατοικήθηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα συνεχώς και μέχρι το τέλος της χαλκοκρατίας. Στα μέσα του 15ου αι. π.Χ. στο Διμήνι χτίστηκαν τα πρώτα μυκηναϊκά σπίτια, τα οποία διαδέχθηκαν τα παλαιότερα μεσοελλαδικά μέγαρα. Στον 14ο και 13ο αι. π.Χ. η Ιωλκός οργανώθηκε και έφθασε στη μεγαλύτερη ακμή της, ενώ στον 12ο αι. π.Χ. η πόλη ερημώθηκε από άγνωστη αιτία, εγκαταλείφθηκε από τους κατοίκους της και η θέση ξανακατοικήθηκε στα νεότερα χρόνια.



The Neolithic settlement at Dimini is located on a low hill, 5 km from Volos, on the north-west fringes of the modern village of Dimini. Recent excavations have shown that it was inhabited from the end of the 5th millennium until the end of the Bronze Age. Excavations were conducted mainly at the beginning of the present century by the archaeologists V. Stais and Chr. Tsountas (1901-1903) and were later continued (1974-1977) by professor G. Hourmouziadis.

### NEOLITHIC SETTLEMENT

Dimini is a large, well-organised settlement that was first occupied in the Late Neolithic period (end of the 5th millennium). It has been reckoned that there were 200, or at the most 300 inhabitants.

The architectural remains, covering an area not greater than 7.5 acres on the hill, offer a picture of an organised Neolithic community, with a unique architectural feature: the six stone-built enclosure walls, constructed in pairs around the settlement. The first two define the main courtyard-square, and at the same time act as retaining walls supporting the houses in the main court. All the houses are located either around this main court, or in the area created between the pairs of enclosure walls. The houses in the settlement are large, and have ancillary structures alongside them, leaving an uncovered space between them, that was used as a common courtyard.

Amongst the finds from the excavations are many stone and bone tools, abundant pottery, and also figurines and jewellery. The pottery includes decorated wares, usually with a light-coloured ground decorated with a dark colour that covers the entire surface of the vase, both inside and out. The tools, made of stone, bone or clay, are numerous and of a variety of types, as are the figurines and jewellery.

Dimini was abandoned at the beginning of the 3rd millennium, and only a farm-building – the megaron in the main court – continued to be used, by a big stock-raising and farming family.

### MYCENAEAN SETTLEMENT - IOLKOS

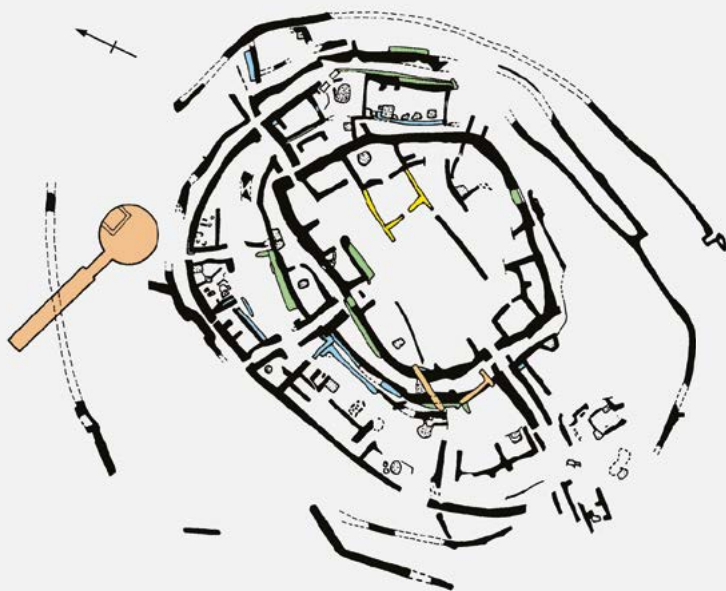
In 1980, an important Mycenaean settlement covering an area of over 25 acres was discovered to the south-east of the hill with the Neolithic remains, in the plain towards the sea. According to the latest opinion, this city is to be identified with Mycenaean Iolkos.

The remains of this settlement uncovered so far include independent, private Mycenaean houses, of megaron type, all with the same orientation and erected either side of a wide street, and three more, similar houses slightly longer than these. A particularly large pottery kiln and another workshop have been found on the edge of the settlement.

The centre of this settlement was without doubt on the hill with the Neolithic remains, where the foundations are preserved of a large Mycenaean megaron on the south-west edge of the main court, in a dominating position overlooking the entire Gulf of Pagasae.

The two large Mycenaean tholos tombs found at Dimini at the beginning of the 20th century may now be certainly attributed to the kings of Iolkos.

Recent excavations have demonstrated that Dimini was not abandoned at the end of the Neolithic period, but continued to be inhabited for a considerable time, until the end of the Bronze Age. The first Mycenaean houses were built in the middle of the 15th c. BC, replacing the earlier Middle Helladic megara. In the 14th and 13th c. BC, Iolkos became an organised city and attained the height of its prosperity, and the city was abandoned again in the 12th c. BC, due to some unknown cause, the site only being reoccupied once more in the modern period.



ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ  
ΔΙΜΗΝΙΟΥ  
(4η χιλιετία π.Χ.)

NEOLITHIC SETTLEMENT  
AT DIMINI  
(4th millennium BC)

- Κτίσματα της νεότερης νεολιθικής (τελική φάση του οικισμού)
- Λείψανα της πρώτης φάσης των περιβόλων
- Τοίχοι κτισμάτων της τελικής φάσης, που βρισκονται χαμηλότερα
- Κτίσματα της πρώιμης χαλκοκρατίας
- Κτίσματα της μυκηναϊκής περιόδου

- Late Neolithic buildings (final phase of the settlement)
- Remains of the first phase of the enclosure walls
- Building walls of the final phase, in a lower level
- Early Bronze Age buildings
- Mycenaean structures



ΔΙΜΗΝΙ

DIMINI

ΜΑΓΝΗΣΙΑ / MAGNESIA



**i** T: 24210 85960

ΚΕΙΜΕΝΑ: Β. ΑΔΡΥΜΗ-ΣΙΣΜΑΝΗ  
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ  
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ  
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Α. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ

TEXT: V. ADRYMI-SISMANI  
GENERAL SUPERVISION: ARF, PUBLICATIONS  
DEPARTMENT  
LAYOUT: A. MOUNTZOURI



ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ  
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE  
e-Ticketing system



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**HELLENIC REPUBLIC**

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού  
Ministry of Culture and Sports



Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων  
Archaeological Resources Fund

[www.tap.gr](http://www.tap.gr)